

Децо,

Ове седмице ћете на РТС-у имати предавања о падежима. Падежи су део граматике које би требало да смо у највећој мери савладали до сада. У петом разреду сте их научили, а сада у седмом разреду би требало да се подсетимо шта знамо о њима и да мало проширимо знање.

Пратите предавање на РТС-у и записујте све у свеске.

За све оне који су можда заборавили основне ствари о падежима, погледајте следећи линк:

<https://youtu.be/YBbCuJ0X6As>

Падежи су различити облици једне променљиве речи. У српском језику има седам падежа у једнини и множини, то су: номинатив, генитив, датив, акузатив, вокатив, инструментал и локатив. **Промена речи кроз падеже зове се деклинација.**

Сви падежи у српском језику деле се на независне и зависне падеже.

Назависни падежи могу стајати самостално у реченици и не зависе од других речи. Јављају се увек без предлога (номинатив, вокатив).

Зависни падежи не могу стајати самостално, они су у зависном односу према другим речима у реченици. Јаваљају се са предлозима и без њих (генитив, датив, акузатив, инструментал и локатив, с тим да је локатив увек са предлозима).

Значење зависних падежа се може допуњавати значењима предлога.

ПАДЕЖИ		
1.	НОМИНАТИВ	КО/ШТА ради?
2.	ГЕНИТИВ	КОГА/ЧЕГА се сећаш?
3.	ДАТИВ	КОМЕ/ЧЕМУ прилазиш?
4.	АКУЗАТИВ	КОГА/ШТА видиш?
5.	ВОКАТИВ	ХЕЈ, ...! (за дозивање)
6.	ИНСТРУМЕНТАЛ	С(А) КИМ/ЧИМЕ говориш/радиш?
7.	ЛОКАТИВ	О КОМЕ/О ЧЕМУ говориш?

НЕЗАВИСНИ ПАДЕЖИ

Номинатив

Номинатив је основни облик именице (онај који само именује биће или предмет). Добијамо га као одговор на питање **КО?** или **ШТА?**

Независан је падеж и уз њега се не могу налазити предлози.

Најзначајније службе номинатива у реченици су:

- **субјекат**
- **именски део предиката**

Примери:

Мој друг Марко тренира фудбал. (Мој друг Марко – субјекат у номинативу)

Ана је најбољи ученик у нашој школи. (најбољи ученик – именски део предиката у номинативу)

Његова сестра је балерина. (Његова сестра – субјекат ; балерина – именски део предиката)

Вокатив

Вокатив је независан падеж у којем стоји име онога кога дозивамо или коме се обраћамо. Добијамо га када употребимо узвик ХЕЈ! уз неко име.

У писању се обавезно одваја запетама без обзира где се налази у реченици. (ОВО ЈЕ ВАЖНО!!!)

Примери:

„ Децо, надам се да вам је ово јасно.“

„Надам се, децо, да вам је ово јасно.“

„Надам се да вам је ово јасно, децо.“

Пошто је издвојен из реченице, вокатив у њој нема посебну службу. Понекад у народној поезији може имати службу субјекта.

Пример: Вино пије Краљевићу Марко. (Краљевићу Марко – субјекат у вокативу, јер одговара на питање ко пије вино).

Вокатив женских имена

Вокатив кратких женских имена

Да би се одредио вокатив женског имена најважније је одредити колико слогова има то име и који је акценат у питању.

Код тросложних и вишесложних имена вокатив је исти као номинатив, осим код имена која се завршавају на - ица.

Примери: Хеј, Валентина! Хеј, Славице!

Код двосложних женских имена ћемо запамтити следећа правила:

- Ако се на првом слогу двосложног женског имена налази дугоузлазни акценат, онда се вокатив завршава на -О, нпр:
Ива – Иво
Маја – Мајо
Маша – Машо
Лана – Лано
- Ако се на првом слогу тих имена налази било који други акценат осим дугоузлазног, онда се вокатив завршава на - А, нпр:
Нина – Нина
Дуња – Дуња
Олга – Олга
Дивна – Дивна
Леа - Леа